

LiveFIN ry:n lausunto valtiovarainministeriölle

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Hankkeen VM099:00/2023 lausunto

LiveFIN kiittää mahdollisuudesta lausua valtiovarainministeriölle luonnokseen hallituksen esityksestä laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta. LiveFIN lausuu esityksen erityisesti alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvan pääsylippujen verotuksen näkökulmasta.

LiveFIN ry on suomalaisen elävän musiikin alan edunvalvontajärjestö. LiveFIN edustaa musiikkitapahtumien järjestäjiä, klubeja ja keikkapaikkoja, konsertti- ja kulttuuritaloja, rytmimusiikkifestivaaleja sekä elävän musiikin välittäjäporrasta – ohjelmatoimistoja, agentteja ja managereja. Yhdistyksellä on yli 70 jäsentä elävän rytmimusiikin kentältä ja sen jäsenistön edustus kattaa lähes kaikki keskeiset suomalaiset vapaan kentän elävän musiikin alan toimijat.

Elävä musiikki – klubit, keikkapaikat, festivaalit, konsertit ja konserttitalit ovat keskeinen osa suomalaista kulttuuria. Ne ovat matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa, jonka äärelle on helppo tulla. Elävän musiikin toimijat luovat elinkeinoa ja ovat vaikuttavia tapahtumateollisuuden tekijöitä. Ala on merkittävä työllistäjä muiden kulttuuri- ja tapahtuma-alojen joukossa. Suomessa järjestettävät rytmimusiikkitapahtumat tavoittavat lähes 10 miljoonaa kävijää vuosittain.

Alennettujen arvonlisäverokantojen korotussuunnitelma

Esityksen mukaan 10 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvat hyödykkeet siirrettäisiin 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan.

Musiikkitapahtumien pääsylippujen arvonlisäverokanta on nykyisellään 10 prosenttia. LiveFIN pitää suunnitelmaa veronkorotuksesta kohtuuttoman suurena ja alan toimiedellytyksiä heikentävänä. Yleisen arvonlisäverokannan korotus 1,5 %-yksiköllä on jo sellaisenaan markkinavetoisen elävän musiikin alan toimintaedellytyksiä haastava ja talouspoliittisena toimenpiteenä kunnianhimoinen peliliike. Sen lisäksi musiikkitapahtumien pääsylippujen verotus kiristyisi esityksen mukaan 40 prosenttia. Korotus on elävän musiikin alalle kohtuuton. Elävän musiikin tapahtumien tulosta yli puolet muodostuu lipunmyynnistä.¹

Esitys pääsylippujen arvonlisäveron korotuksesta luo jälleen uusia taloudellisia ja toiminnallisia vaikeuksia elävän musiikin toimialalle, joka vasta vuonna 2023 pääsi tekemään ensimmäisen täyden toimintavuotensa koronan jälkeen. Veronkorotus vaikuttaisi negatiivisesti pandemiasta toipuvan elävän musiikin alan kasvun edellytyksiin. Se heikentäisi musiikkitapahtumien kysyntää ja musiikkitapahtumien kävijöiden ostovoimaa. Lisäksi kysynnän heikentyessä veronkorotus vaikuttaisi kielteisesti myös tapahtumien oheispalveluihin: matkailuun, majoituspalveluihin ja ravintoloihin. Veronkorotus heikentäisi musiikkitapahtumien alueellista saatavuutta ja vaarantaisi monen toimijan olemassaolon.

LiveFIN vastustaa esitystä ja esittää pääsylippujen verokannan säilyttämistä 10 prosentissa.

Esityksen vaikutukset elävän musiikin alaan

Pääsylippujen veronkorotus aiheuttaisi konkreettisia ongelmia elävän musiikin toimialalle, jonka toimintaa ohjaa ennakkointi ja etupainotteisuus. Esiintymissopimuksia, joihin pääsylipputulot oleellisesti liittyvät, tehdään ennakkoon vuoden tai jopa useamman aikajänteellä. Pääsylippuja myös myydään vuodeksikin eteenpäin. Esimerkiksi nyt festivaalikesän loppumetreillä monet järjestäjät myyvät pääsylippuja jo ensi kesän 2025 festivaaleille. Veronkorotuksen vaikutukset alv-kannan

¹ LiveFIN ry 2023. Elävän musiikin toimialatutkimus 2022. www.livefin.fi/wp-content/uploads/LiveFIN-toimialatutkimus-2022.pdf

siirtymävaiheessa heikentäisivät musiikkitapahtumia järjestävien yritysten kannattavuutta, sillä siirtymävaiheessa veronkorotus maksetaan lipunmyynnin katteesta. Lopulta veronkorotus tulee siirtymään täysimääräisesti kuluttajahintoihin.

Elävän musiikin ala painii jo valmiiksi kohonneiden lipunhintojen kanssa ja asiakkaiden ostovoima on koetuksella vaativassa taloustilanteessa. Veronkorotuksen vaikutus kasvaviin lippujen kuluttajahintoihin heikentäisi musiikkitapahtumien kävijöiden ostovoimaa entisestään. Käytännössä se tarkoittaisi musiikkitapahtumien ja esitysten yleisömäärien laskua, järjestettyjen konserttien määrän vähenemistä, musiikkitapahtumien kävijöiden oheispalveluiden kulutuksen laskua ja pahimmassa tapauksessa joidenkin alan toimijoiden konkurssia. Pääsylippujen veronkorotus kaventaisi kotimaisen musiikin tarjontaa, alueellista saatavuutta, artistien ja yhtyeiden esiintymismahdollisuuksia ja ammattimaisesti konserttitoimintaa järjestävien yritysten toiminnan edellytyksiä.

Elävän musiikin tapahtumien aluetaloudelliset vaikutukset ja työllisyys

LiveFIN ry:n pitkittäistutkimuksena tekemän festivaalien ja elävän musiikin esityspaikkojen yleisötutkimuksen Festivaali- ja venuebarometrin² mukaan konserteissa kävijöiden kokonaiskulutuksesta 40 % kohdistuu muuhun, kuin tapahtumapaikan palveluihin. Festivaalien osalta luku on 33 %. Konserttien ja festivaalien kävijät siis kuluttavat rahaa muuhunkin, kuin tapahtumapaikan palveluihin. Tutkimuksen mukaan vuonna 2022 konserttikävijän päiväkohtainen kulutus oli keskimäärin 104,90 euroa ja festivaalikävijän 445,06 euroa.

Elävän musiikin tapahtumien asiakkaiden kulutus v. 2022:

	Konserttikävijä	Festivaalikävijä
Päiväkohtainen kokonaiskulutus ka.	104,90 €	445,06 €
Tapahtumassa		
Liput	32,25 €	150,86 €
Ravintolapalvelut	24,44 €	125,65 €
Oheistuotteet	5,62 €	10,94 €
Muut (oheispalvelut ym)	0,72 €	6,92 €
Tapahtumassa yhteensä	63,03 €	269,14 €
Tapahtuman ulkopuolella		
Matkailu	10,21 €	33,24 €
Majoitus	5,82 €	37,02 €
Ravintolapalvelut	17,53 €	33,43 €
Ostokset	6,54 €	37,24 €
Muut	1,77 €	7,99 €
Tapahtuman ulkopuolella yhteensä	41,87 €	148,92 €

Musiikkitapahtumien kävijöillä on siis merkittävä aluetaloudellinen vaikutus. Elävän musiikin tapahtumien asiakkaat käyttävät rahaa erityisesti alueiden ravintola-, majoitus- ja matkailupalveluihin sekä kaupan alaan.

Alennettujen verokantojen korotus vaikuttaa elävän musiikin alaan myös liikenne- ja majoituspalveluiden osalta, kun näiden arvonlisäverokanta nousee 10 prosentista 14 prosenttiin. Konsertti- ja festivaalikävijöiden kulutukseen ei siis vaikuta vain pääsylipun hinta ja sen hinnan nousu, vaan monet musiikkitapahtumaan osallistumiseen liittyvät muut kulut – matkustaminen ja majoittuminen. Tämä yhtäaikaisten veron- ja kuluttajahinnankorotusten vaikutus tulee LiveFIN ry:n mukaan vähentämään musiikkitapahtumiin osallistumista ja heikentämään kävijöiden ostovoimaa ja alueellista vaikuttavuutta entisestään.³

² Taideyliopiston Sibelius-Akatemia 2023. Festivaali- ja venuebarometri 2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-329-319-9>

³ LiveFIN ry 2024. Hallituksen kaavailema alv-korotus nostaa musiikkitapahtumien hintoja. <https://www.livefin.fi/hallituksen-kaavailema-alv-korotus-nostaa-musiikkitapahtumien-hintoja/>

Elävän musiikin alan kerrannaisvaikutukset ulottuvat koko musiikin ja musiikkitapahtumien työvoimavaltaiseen ekosysteemiin. Alan toimintakyky ja taloudellinen elinvoima vahvistaa tapahtumajärjestäjien, esiintyvien muusikoiden ja heidän työryhmien sekä koko laajan tapahtuma-alan alihankintaketjun työn tekemisen edellytyksiä. Suunniteltu pääsylippujen arvonlisäveron korotus puolestaan heikentäisi alan kysynnän lisäksi työllisyyttä niin musiikkitapahtumia järjestävien organisaatioiden, artistien esiintymismahdollisuuksien kuin koko tapahtumateollisuuden alihankintaketjun osalta.

Alempi arvonlisäverotuksen taso, joka hallituksen esityksen mukaan näyttää huonosti kohdentuvalta verotuelta, on todellisuudessa markkinaehtoinen ja toimialan yrittäjiä keskenään oikeudenmukaisesti kohteleva tapa luoda elinvoimaa, kasvua ja työllisyyttä elävän musiikin toimialalle. Sillä luodaan myös positiivisia aluetaloudellisia, yhteiskunnallisia ja sosiaalisia kerrannaisvaikutuksia koko Suomeen. Siksi LiveFIN esittää pääsylippujen arvonlisäverokannan säilyttämistä 10 prosentissa ja esitetyn korotuksen perumista.

LiveFIN ry:n puolesta

Tampereella 19.8.2024

Jenna Lahtinen
Toiminnanjohtaja
[LiveFIN ry](#)
+358 50 376 3767
jenna.lahtinen@livefin.fi